

Protocol - Spoedlijn Escalatiekaart

Doel: Een veilige, uniforme werkwijze voor het aannemen van spoedoproepen, het bepalen van urgentie en de juiste opvolging (ambulance of huisarts).

▼ Fase 1: Spoedlijn & basis

▼ 1. De 90/10 Regel (Filteren)

De spoedlijn is uitsluitend voor levensbedreigende situaties.

- **90% is géén spoed:** Patiënten bellen voor recepten, afspraken of uit ongeduld.
  - **Actie:** Wees directief. *"Dit is de spoedlijn. U houdt de lijn bezet voor levensbedreigende situaties. Hang op en bel het gewone nummer."*
  - **Vervolg:** Verbreek direct de verbinding. Ga geen discussie aan.
- **10% is wél spoed:** Hier moet je direct 'aan' staan. Ga door naar stap 2.

▼ 2. Prioriteit #1: Locatie & Identiteit

Bij een werkelijke spoedmelding is er één gouden regel: Weet waar de patiënt is. Zelfs als de verbinding wegvalt of de patiënt onwel wordt, moet er hulp gestuurd kunnen worden. Start elk spoedgesprek met:

1. **"Op welk adres is de patiënt NU?"** (Postcode + Huisnummer)
2. **"Wat is het telefoonnummer waarop u nu belt?"**
3. **"Wie is de patiënt?"** (Naam + Geboortedatum)

▼ Fase 2: Triage & Urgentiebepaling

Gebruik de NTS/NHG-standaarden en onderstaande scripts. Bepaal de urgentie (U0 t/m U5) en kies direct de bijbehorende actie.

▼ Fase 3: Acute Triage Scripts

▼ 2.1 Triage Script: Pijn op de borst

Stap 1: Ingangsklachten Uitvragen

Start direct met de kernvragen om de situatie in te schatten.

- **Locatie:** "Kunt u precies aanwijzen waar de pijn zit? Is dit links, rechts of in het midden?"
- **Aard:** "Hoe voelt de pijn aan? Is het drukkend (als een olifant op de borst), stekend, branderig of scheurend?"
- **Uitstraling:** "Straalt de pijn uit naar andere lichaamsdelen? Bijvoorbeeld naar de arm, schouder, kaken, hals of tussen de schouderbladen?"

Stap 2: Patiënt Identificatie & Locatie (Cruciaal voor Ambulance)

- "Wat is de achternaam en geboortedatum?"
- "Wat is het postcode en huisnummer waar de patiënt **nu** is?"
  - *Check:* "Bent u/is de patiënt daar op dit moment aanwezig?"

Stap 3: ABCDE-Check

Loop het ABCDE-rijtje af. Combineer vragen aan de patiënt met eigen observaties.

Letter	Focus	Vraag aan patiënt / Melder	Observatie Triagist (Luister goed)
A	Airway (Luchtweg)	"Bent u goed wakker? Heeft u het gevoel dat u gaat flauwvallen?"	Kan de patiënt zelf het verhaal doen? Is er een vrije luchtweg?
B	Breathing (Ademhaling)	"Bent u benauwd? Hoort u uzelf piepen? Heeft u toevallig een zuurstofmeter (saturatie)?"	Spreekt de patiënt in volzinnen? Hoor je een stridor, gepiep of gebrom?
C	Circulation (Circulatie)	"Bent u aan het zweten (klam)? Misselijk? Moet u braken? Ziet u bleek? Heeft u hartkloppingen? Is er een bloeddrukmeter?"	Klinkt de patiënt uitgeput of in paniek?

D	Disability (Bewustzijn)	"Kunt u armen en benen goed bewegen? Heeft u moeite met praten? Hangt uw mond of ooglid?"	Begrijpt de patiënt de vragen direct? Hoor je dubbele tong-spraak?
E	Environment (Omgeving)	"Bent u gevallen? Zo ja, zijn er wonden of bloedingen? Is de temperatuur gemeten?"	Achtergrondgeluiden? Paniek in de omgeving?

Stap 4: Besluitvorming & Beleid

Gebruik de *NHG Triagewijzer* voor urgentiebepaling.

Optie A: Ambulance inzetten (U1) Indien de patiënt instabiel is of er sterke verdenking is op een hartinfarct.

1. Check behandelwens (Beleid):

- *Bij vitale patiënten (bv. 50 jr):* Uitgaan van volledig beleid (reanimeren + ziekenhuis).
- *Bij kwetsbare ouderen (bv. 90 jr):* "Meneer/mevrouw, gezien de ernst van de klachten stuur ik een ambulance. Wilt u, in het uiterste geval, nog opgenomen worden in het ziekenhuis en gereanimeerd worden?"

2. **Actie:** Zet patiënt in de wacht (of tweede lijn openhouden) en bel MKA (zie punt 2.3).

3. **Terugkoppeling patiënt:** "De ambulance komt eraan." (Ga door naar Stap 5: Vangnet).

Optie B: Geen Ambulance / Twijfel

- **Twijfel:** Direct spoedoverleg met de huisarts.
- **Geen instuurwens:** Als patiënt niet naar het ziekenhuis wil: Overleg huisarts voor spoedvisite (U2).

Stap 5: Vangnet & Afsluiting (Bij Ambulance inzet)

- "Is er iemand bij u, of bent u alleen?"
- "Ik heb de ambulance gebeld, zij komen er nu aan met spoed."
- **Instructies:**
  1. "Zorg dat de voordeur open is (of van het slot)."
  2. "Indien u huisdieren heeft, doe deze in een andere kamer."
  3. "Houdt u uw telefoon bij de hand."
  4. "Bij acute verslechtering tussentijds: Bel direct 112, zij hebben de rit overgenomen."
- "Ik wens u veel sterkte."

▼ 2.2 Triage Script: Neurologische Uitval

Stap 1: Ingangsklachten (BEFAST Protocol)

Vraag direct specifieke symptomen uit.

- **B (Balance):** "Is er sprake van plotse evenwichtsstoornissen of draaiduizeligheid?"
- **E (Eyes):** "Ziet u dubbel of is er plotseling zichtverlies aan één of beide ogen?"
- **F (Face):** "Hangt de mondhoek of het ooglid scheef?"
- **A (Arms):** "Kunt u beide armen recht vooruit steken? Zakt er één arm weg (uitzakkende barré)?"
- **S (Speech):** "Spreekt u met een dubbele tong? Komt u niet meer uit uw woorden? Begrijpt u mijn vragen?"
- **T (Time): Essentieel!** "Hoe laat zijn de klachten *exact* begonnen?" (Noteer dit tijdstip).

Stap 2: Patiënt Identificatie & Locatie

- Geboortedatum, achternaam, huidig verblijfadres checken.

Stap 3: ABCDE-Check (Aangepast)

Grotendeels gelijk aan 2.1, maar focus op D is al gedaan bij BEFAST.

- **A/B/C:** Uitvragen conform schema 'Pijn Thorax'.
- **D (Disability):** Reeds uitgevraagd via BEFAST. *Extra check:* "Is de patiënt nog goed wakker/alert?"
- **E (Environment):** "Is de patiënt gevallen door de uitval? Is er hoofdletsel/bloed?"

Stap 4: Besluitvorming

Gebruik de NHG Triagewijzer.

- Bij positieve BEFAST < 4.5 uur (of binnen tijdvenster regio): **Direct Ambulance (A1)**.
- Check behandelwens (Reanimeren/Ziekenhuisopname) conform instructie bij 2.1.
- Bij twijfel: Spoedoverleg huisarts.

Stap 5: Vangnet & Afsluiting

- Volg exact dezelfde instructies als bij 'Pijn Thorax' (Deur open, huisdieren weg, telefoon bij de hand).

▼ Fase 4: Communicatie & Opvolging

Afhankelijk van de urgentie kies je optie A (Ambulance) of optie B (Direct Arts).

▼ Optie A: Ambulance Inschakelen

Vorbereiding:

- Weet het nummer van de MKA (Regio specifiek)
- Houd patiëntgegevens en SBAR bij de hand.

Het Gesprek met de Centralist (Meldkamer)

1. Opening & Locatie (De 'Golden Minute')

- "Goedemorgen/middag, ik ben [Jouw Naam], assistent van [Naam Huisartsenpraktijk]."
- **"Ik wil graag een ambulance [A1 / A2] naar het volgende adres:"**
  - Postcode: [1234 XX]
  - Huisnummer: [123]
- *Toelichting urgency:*
  - *A1 = Spoed (Levensbedreigend/Acuut)*
  - *A2 = Vervoersrit (Stabiele patiënt, maar moet liggend vervoerd, bv. verdenking heupfractuur).*

2. Patiënt Identificatie

- "Het betreft Dhr./Mw. [Achternaam], geboren op [Datum]."

3. Overdracht via SBAR (Situation, Background, Assessment, Recommendation)

- **Situation (De reden):**
  - *Thorax:* "Patiënt heeft sinds [Tijdstip] drukkende pijn retrosternaal met uitstraling naar de linkerarm."
  - *Neuro:* "Patiënt heeft sinds [Tijdstip] een afhangende mondhoek rechts en parese aan de linkerarm."
- **Assessment (ABCDE bevindingen):**
  - **"A:** Patiënt is alert, doet zelf het verhaal (of partner spreekt)."
  - **"B:** Ademhaling is rustig, spreekt volzinnen. (Of: saturatie is...)"
  - **"C:** Patiënt is klam/zweterig, grauw. Bloeddruk is... (indien bekend)."
  - **"D:** [Bij neuro:] Duidelijke uitval zichtbaar, FAST positief."
  - **"E:** Geen trauma/koorts."
- **Background (Relevante VG & Medicatie):**
  - "Bekend met: Hartinfarct in 2015 / DM type 2 / CVA."
  - "Gebruikt bloedverdunners / insuline."
- **Recommendation/Policy (Beleid):**
  - "Patiënt wil ingestuurd worden en heeft een **volledig beleid** (wel reanimeren)."

- *Of:* "Patiënt heeft een **NR-beleid** (niet reanimeren), maar wil wel ingestuurd worden voor behandeling."

4. Afronding

- "Patiënt is [Alleen / Met partner]."
- "Telefoonnummer van patiënt is [06-.....]."
- "Ik heb het vangnet (deur open/huisdieren weg) aan de patiënt doorgegeven."
- "Fijne dienst, werkse."

▼ Optie B: Werkwijze spoedoverleg

Voor urgente casussen (urgentiecategorie U1 en U2) dient de triagist te allen tijde direct telefonisch contact op te nemen met de dienstdoende huisarts (eventueel regiearts).

Structuur van het overleg:

Om het overleg efficiënt en veilig te laten verlopen, bereidt de triagist zich voor aan de hand van de onderstaande 5 punten. Het gesprek tussen de triagist en de regiearts volgt deze structuur:

1. De overlegvraag (De aanleiding)

- Triagist bereidt voor: Wat is mijn concrete vraag? Waarom heb ik de arts nu nodig? (Is het voor autorisatie van een ambulance, een spoedvisite, of medisch advies over het beleid?)
- Vraag arts: "Wat is jouw vraag aan mij? Wat maakt dat je wilt overleggen?"

2. De urgentie

- Triagist meldt: De ingeschatte urgentie (U1 of U2).
- Vraag arts: "Welke urgentie heb je ingeschat/toegekend?"

3. Het toestandsbeeld en criteria (De objectieve feiten)

- Triagist onderbouwt: Op basis van welke medische criteria is deze urgentie gekozen?
  - Zijn de vitale functies bedreigd? (ABCD-methodiek).
  - Welke NHG-criteria zijn van toepassing?
  - Wat is het actuele toestandsbeeld van de patiënt?
- Vraag arts: "Op basis van welk toestandsbeeld en (medische) criteria?"

4. Het 'Niet-Pluis' gevoel (De subjectieve inschatting)

- Triagist deelt: Wat zegt mijn gevoel? Wat denk ik zelf dat er nodig is voor deze patiënt? (Bijvoorbeeld: "Het protocol zegt U2, maar de patiënt klinkt slechter dan de criteria aangeven").
- Vraag arts: "Wat zegt jouw gevoel? Wat denk jij dat er nodig is?"

5. De hulpvraag van de beller (De context)

- Triagist verduidelijkt: Wat is de reden dat de beller op dit moment contact opneemt?
  - Is de hulpvraag van de beller relevant en passend bij de vastgestelde urgentie?
  - Is er sprake van onrust of paniek die de urgentie beïnvloedt?
- Vraag arts: "Wat is de hulpvraag van de beller? Is deze passend bij de urgentie?"

REGIEARTS	TRIAGIST
1. Wat is jouw vraag aan mij? <i>Wat maakt dat je wilt overleggen?</i>	1. Wat is mijn vraag? <i>Waarom heb ik de arts nodig?</i>
2. Welke urgentie heb je ingeschat/toegekend? <i>U1-U5</i>	2. Welke urgentie heb ik ingeschat? <i>U1-U5</i>
3. Op basis van welk toestandsbeeld en (medische) criteria? <i>ABCD/Toestandsbeeld en NTS-criteria</i>	3. Op basis van welk toestandsbeeld en (medische) criteria? <i>ABCD/Toestandsbeeld en NTS-criteria</i>
4. Wat zegt jouw gevoel? <i>Wat denk jij dat er nodig is?</i>	4. Wat zegt mijn gevoel? <i>Wat denk ik dat er nodig is?</i>
5. Wat is de hulpvraag van de beller? <i>Wat is de reden dat de beller (nu) contact opneemt? Is deze hulpvraag relevant voor en passend bij de urgentie?</i>	5. Wat is de hulpvraag van de beller? <i>Wat is de reden dat de beller (nu) contact opneemt? Is deze hulpvraag relevant voor en passend bij de urgentie?</i>

▼ Fase 5: Communicatie in Stressvolle Situaties

Als assistent bent u de regisseur van het gesprek.

- **Paniek bij de beller?** Verhef uw stem licht, praat rustig maar dwingend.
  - "Mevrouw, luister naar mij. Haal diep adem. Ik kan u alleen helpen als u nu mijn vraag beantwoordt."
- **Onduidelijk verhaal?** Stel gesloten vragen.
  - "Is hij wakker? Ja of nee?"

- *"Ademt hij? Ja of nee?"*